Додаток
до рішення міської ради
_____№_____

**Програма «Охорона здоров'я міста Запоріжжя
на період 2016-2018 роки»**

1. Мета Програми

Метою Програми є вирішення питань щодо:

реалізації державної політики реформи медичного обслуговування профілактики і зниження рівня захворюваності, інвалідності і передчасної смертності населення міста;

підвищення рівня надання медичної допомоги та збереження здоров'я населення, надання кваліфікованої та якісної медичної допомоги за різними профілями дорослому та дитячому населенню міста;

впровадження новітніх медичних технологій в практику роботи закладів охорони здоров'я міста;

вдосконалення системи надання медичної допомоги вторинного рівня;

профілактику та лікування хворих на цукровий діабет, його ускладнень;

надання ортопедичної допомоги хворим із важкими дегенеративно-дистрофічними захворюваннями великих суглобів і травмами соціально незахищеним верствам населення – ветеранам війни, праці і інвалідам та іншім малозабезпеченим громадянам;

організація цілодобового, своєчасного перевезення небіжчиків з лікувально-профілактичних закладів та установ комунальної власності територіальної громади м. Запоріжжя.

2. Склад проблеми, шляхи і способи її розв'язання

Розробка і прийняття програми пов'язані з необхідністю суттєвого підвищення якості організації та планування медичної допомоги населенню міста, яка має бути спрямована на виконання основних напрямів реформи медичного обслуговування населення, викладених у Законі України «Про внесення змін до основ законодавства про охорону здоров'я України», а також з формуванням критичної медико-демографічної ситуації, яка склалась останнім часом в Україні взагалі, та, зокрема, в м. Запоріжжі (незадовільний стан здоров'я населення, висока смертність, особливо серед чоловіків працездатного віку, високий рівень поширеності хронічних неінфекційних захворювань, на які страждає до 60 відсотків дорослого та майже 20 відсотків дитячого населення). Наслідком цих негативних тенденцій є скорочення середньої очікуваної тривалості життя - важливого індикатора здоров'я населення, за яким Україна посідає 25-те місце серед країн Європейського регіону.

Високий рівень захворюваності та поширеності хвороб серед населення міста потребує модернізації медичних установ з устаткуванням сучасного медичного обладнання. На теперішній час більше, ніж 80,0 відсотків цього обладнання в закладах охорони здоров'я міста вичерпало свій технічний ресурс та не відповідає існуючим стандартам надання медичної допомоги.

За статистичними даними кількість населення, яке потребує забезпечення лікарськими засобами під час амбулаторного лікування складає 133 особи, в тому числі, що страждають на серцево-судинні захворювання 84 особи, бронхіальну астму 49 осіб.

За останні роки по Україні, як і в інших Європейських країнах відмічається тенденція щодо зростання показників захворюваності населення на цукровий діабет, що потребує здійснення заходів, спрямованих на виявлення захворювань на ранніх стадіях, налагодження обліку хворих та забезпечення їх диспансерним наглядом, задоволення потреб хворих пероральними цукрознижуючими препаратами та інсулінами, у тому числі іноземного виробництва.

Не зважаючи на вжиті заходи, щорічно зростає кількість ускладнень з боку органу зору, судин нижніх кінцівок, що призводить до збільшення тривалості лікування, інвалідізації населення.

Захворювання опорно-рухової системи займають провідну позицію в структурі захворювань населення, про що свідчить статистика. В Україні щорічно реєструється близько 330,0 тисяч первинних захворювань суглобів серед дорослого населення. Дегенеративно-дистрофічні захворювання суглобів становлять близько 17 % усіх ортопедичних захворювань. У зв’язку з цим, рішенням Всесвітньої Організації Охорони Здоров’я перше десятиріччя XXI століття було визнано Декадою захворювання кісткової системи та суглобів.

При тяжкому перебігу дегенеративно-дистрофічних захворювань суглобів, коли компенсаторно-пристосувальні можливості опорно-рухового апарату виснажені, а всі варіанти консервативної терапії малоефективні, виникають показання до оперативного втручання.

На сучасному рівні при лікуванні тяжких уражень суглобів пріоритет віддається тотальному ендопротезуванню.

Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.95 р. №6 затверджено Правила проведення судово-медичної експертизи (досліджень) трупів у бюро судово-медичної експертизи. Відповідно до зазначеного наказу (пункт 1.9. розділ 1) у випадках смерті в лікувально-профілактичних установах організація доставки трупа до моргу покладається на керівників установ.

Перевезення небіжчиків потребує наявності спеціального санітарного автотранспорту в кожному лікувальному закладі та введення додаткового штату. Утримувати спеціальний санітарний транспорт та штатну чисельність в кожному лікувальному закладі є нераціональним і недоцільним.

З метою раціонального використання бюджетних коштів, перевезення небіжчиків з усіх лікувально-профілактичних закладів міста доцільно здійснювати бригадою по перевезенню небіжчиків, яка функціонує на базі КУ «Міська клінічна лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги м. Запоріжжя».

Бригада по перевезенню небіжчиків забезпечує своєчаснє (протягом доби) перевезення померлих з лікувально-профілактичних закладів та установ до спеціалізованих медичних закладів та установ (моргів), що є необхідним фактором санітарно-епідемічного благополуччя в закладах охорони здоров’я.

Перевезення небіжчиків потребує наявності спеціального санітарного автотранспорту та його відповідної санітарної обробки.

На сьогоднішній день до складу комунального підприємства «Примула» входить шість аптек, одинадцять аптечних пунктів, які обслуговують мешканців м.Запоріжжя.

Комунальне підприємство «Примула» приймає участь в державній програмі по забезпеченню цукрознижуючими препаратами хворих на цукровий діабет, в програмі по боротьбі зі СНІДом. Витрати, пов'язані зі зберіганням, обліком та відпуском вищезазначених препаратів, підприємство здійснює за власні кошти без наступного відшкодування.

Впродовж останніх років значно зросла кількість населення пільгових категорій, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби за рецептами лікарів відпускаються безоплатно або на пільгових умовах, а також за певними категоріями захворювань. Так, в 2014 році можливістю отримати рецепт на пільгових умовах скористалося 11,8 тис. населення, в 2015 – 14,7 тис. населення, що на 24,6 відсотки більше.

Крім того, з набранням чинності постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2016 №73 «Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну» та наказу Міністерства охорони здоров'я України від 13.04.2016 №359 «Про затвердження положення про реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну та порядку розрахунку референтної ціни (ціни відшкодування) на препарати інсуліну» підприємству для своєчасного забезпечення вищезазначених категорій населення необхідно створити достатній запас медичних препаратів та засобів медичного призначення та розширити роздрібний асортимент.

Для подальшого виконання своїх функції комунальному підприємству «Примула» необхідні додаткові обігові кошти.

Шляхом розв'язання даного питання є виділення коштів з бюджету міста для фінансової допомоги підприємству для виконання статутних завдань, оптимізації медикаментозного забезпечення, створення запасу та збільшення обігових коштів.

Забезпечення лікувально-профілактичних закладів (установ) міста та населення медичними препаратами та засобами медичного призначення, в тому числі і на пільгових умовах, буде здійснюватися за рахунок вивільнених коштів. Це дасть змогу забезпечити стабільну роботу підприємства та здійснювати соціальні проекти.

Впровадження електронного запису до лікарів в реєстратурах поліклінічних відділень медичних закладів міста дасть змогу мешканцям самостійно, без звернення до реєстратури медичного закладу записатися на прийом до лікаря онлайн.

Технічний стан приміщень будівлі департаменту охорони здоров'я Запорізької міської ради є незадовільним, потребує капітального ремонту та виділення коштів.

Програмою передбачено такі шляхи розв'язання проблем галузі охорони здоров'я міста:

1) поліпшення медикаментозного забезпечення лікувальних закладів для надання якісної та своєчасної медичної в умовах стаціонарних закладів:

- забезпечення хворих з пересадженими органами імуносупресивними препаратами;

- забезпечення медикаментами та виробами медичного призначення травматологічних пунктів для надання невідкладної допомоги;

-забезпечення інтраокулярними лінзами та витратними матеріалами хворих, які потребують хірургічного лікування катаракти;

- забезпечення лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет

- медикаментозне забезпечення хворих пацієнтів на ювенільний ревматоїдний артрит;

- забезпечення витратними матеріалами хворих на хронічну ниркову недостатність методом перитоніального діалізу;

- забезпечення лікарськими засобами під час амбулаторного лікування осіб, що страждають на серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу, бронхіальну астму згідно державної програми реімбурсації "Доступні ліки";

2) медикаментозне забезпечення реанімаційних заходів для дитячого населення міста;

3) медикаментозне забезпечення та харчування ветеранів війни в госпітальному відділенні КУ „Міська клінічна лікарня №2”, в палатах для ветеранів війни медичних закладів міста згідно нормативів затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2016 №34 «Про збільшення норм грошових витрат на харчування та медикаменти в закладах охорони здоров’я для ветеранів війни»;

4) забезпечення надання реабілітаційного лікування учасників бойових дій, в тому числі учасників АТО;

5) забезпечення надання стоматологічної допомоги населенню м. Запоріжжя;

6) покращення матеріально - технічного стану медичних закладів міста:

- проведення реконструкцій будівель, інженерних мереж, відділень тощо;

- проведення капітальних ремонтів та здійснення реконструкцій закладів охорони здоров'я;

- оснащення сучасним медичним обладнанням закладів охорони здоров'я міста, в т.ч. високотехнологічним та високовартісним (рентгенологічні та флюорографічні апарати, наркозно дихальні апарати, апарати ультразвукової діагностики, штучної вентиляції легенів та інше);

6) забезпечення перевезення небіжчиків до спеціалізованих медичних закладів та установ (моргів) за заявою медичних закладів та установ міста;

7) забезпечення хворих на цукровий діабет пероральними цукрознижуючими препаратами;

8) забезпечення ортопедичною допомогою хворих із важкими дегенеративно-дистрофічними захворюваннями великих суглобів і травмами;

9) забезпечення виконання статутних завдань комунального підприємства «Примула»;

10) оснащення робочих місць департаменту охорони здоров'я міської ради, централізованої бухгалтерії при департаменті охорони здоров'я міської ради в повному обсязі комп'ютерною технікою;

11) оснащення реєстратур медичних закладів міста обладнанням для впровадження електронного запису до лікарів;

12) проведення капітального ремонту приміщень адмінбудівлі департаменту охорони здоров'я міської ради.

13) реалізація проектів переможців за кошти Громадського бюджету м.Запоріжжя.

3. Завдання і заходи програми

Завдання програми спрямовані на реалізацію державної політики стосовно збереження та зміцнення здоров'я населення, профілактики захворювань, створення системи охорони здоров'я, яка відповідає реальним потребам населення.

Основними завданнями та заходами Програми є:

1) поліпшення медикаментозного забезпечення лікувальних закладів для надання якісної та своєчасної медичної в умовах стаціонарних закладів:

- забезпечення хворих з пересадженими органами імуносупресивними препаратами;
- забезпечення медикаментами та виробами медичного призначення травматологічних пунктів для надання невідкладної допомоги;
- забезпечення інтраокулярними лінзами та витратними матеріалами хворих, які потребують хірургічного лікування катаракти;
- забезпечення лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет;
- медикаментозне забезпечення хворих пацієнтів на ювенільний ревматоїдний артрит;
- забезпечення витратними матеріалами хворих на хронічну ниркову недостатність методом перитоніального діалізу;
- забезпечення лікарськими засобами під час амбулаторного лікування осіб, що страждають на серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу, бронхіальну астму згідно державної програми реімбурсації "Доступні ліки";

2) медикаментозне забезпечення реанімаційних заходів для дитячого населення міста;

3) створення умов для покращення надання якісної медичної допомоги ветеранам війни в лікувально - профілактичних закладах:

- медикаментозне забезпечення та харчування ветеранів війни в госпітальному відділенні КУ „Міська клінічна лікарня №2", в палатах для ветеранів війни медичних закладів міста згідно нормативів затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2016 №34 «Про збільшення норм грошових витрат на харчування та медикаменти в закладах охорони здоров'я для ветеранів війни»;

- забезпечення пільговим зубопротезуванням інвалідів війни, учасників бойових дій, та інших осіб пільгової категорії та надання реабілітаційного лікування учасників бойових дій, в тому числі учасників АТО;

4) забезпечення надання стоматологічної допомоги населенню м. Запоріжжя;

6) Покращення та оновлення матеріально-технічної бази медичних закладів:

- проведення реконструкцій будівель, інженерних мереж, відділень тощо;

- проведення капітальних ремонтів та здійснення реконструкцій закладів охорони здоров'я;

- оснащення сучасним медичним обладнанням закладів охорони здоров'я міста;

- оснащення робочих місць департаменту охорони здоров’я міської ради, централізованої бухгалтерії при департаменті охорони здоров’я міської ради в повному обсязі комп’ютерною технікою;

- проведення капітального ремонту приміщень адмінбудівлі департаменту охорони здоров’я міської ради;

5) забезпечення перевезення небіжчиків до спеціалізованих медичних закладів та установ (моргів) за заявою медичних закладів та установ міста;

6) забезпечення хворих на цукровий діабет необхідними пероральними цукрознижуючими препаратами та проведення заходів з профілактики захворювань на цукровий діабет;

7) забезпечення ортопедичною допомогою хворих із важкими дегенеративно-дистрофічними захворюваннями великих суглобів і травмами;

8) забезпечення виконання статутних завдань комунального підприємства «Примула»;

9) реалізація проектів переможців за кошти Громадського бюджету м.Запоріжжя.

З метою ефективного управління бюджетними коштами та їх економного використання департамент охорони здоров’я міської ради здійснює централізовані закупівлі окремих товарів, робіт та послуг або визначає розпорядників коштів по забезпеченню централізованих закупівель окремих товарів, робіт та послуг для медичних закладів (установ) міста відповідно до чинного законодавства України.

4. Обсяги та джерела фінансування Програми

Фінансове забезпечення реалізації Програми здійснюватиметься за рахунок коштів місцевого бюджету в межах видатків на галузь, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

В процесі формування місцевого бюджету на відповідний рік обсяг фінансування Програми може коригуватись.

Витрати за розрахунками складають **– 495473,194** тис.грн.

5. Очікувані результати, ефективність програми

Виконання Програми дасть змогу:

1) забезпечити медичні заклади міста медикаментозними засобами та виробами медичного призначення для надання медичної допомоги;

2) забезпечити дотримання рівних прав пацієнтів на доступність медикаментів;

3) медикаментозне забезпечення реанімаційних заходів для дитячого населення міста;

4) поліпшити якість надання медичної допомоги ветеранам війни;

5) забезпечити надання реабілітаційного лікування учасників бойових дій, в тому числі учасників АТО;

6) забезпечити надання стоматологічної допомоги населенню міста;

7) підвищити якість та доступність вторинної медичної допомоги населенню міста завдяки оснащенню закладів охорони здоров'я сучасним медичним обладнанням, проведення капітальних ремонтів реконструкції;

8) цілодобове, своєчасне перевезення небіжчиків з лікувально-профілактичних закладів та установ до спеціалізованих медичних закладів та установ (моргів), дотримування санітарно-епідеміологічного режиму в закладах охорони здоров’я міста;

9) забезпечити хворих на цукровий діабет ІІ типу пероральними цукрознижуючими препаратами та лікування хворих на цукровий та нецукровий діабет;

10) забезпечити надання допомоги в ендопротезуванні суглобів хворим із захворюваннями та травмами великих суглобів;

11) сприяти покращенню основних показників здоров’я – стабілізація показника малюкової смертності на рівні 6,8% (з урахуванням зниження загальної кількості пологів по місту), підвищення показника виявлення при профілактичних оглядах онкологічної патології до 35,5%, підвищення показника виявлення при флюорографічних профілактичних оглядах туберкульозу до 52%;

12) забезпечення стабільної роботи підприємства, спрямованої на вивільнення обігових коштів;

13) привести матеріально-технічну базу департаменту охорони здоров’я міської ради, централізованої бухгалтерії при департаменті охорони здоров’я міської ради у відповідність до сучасних стандартів;

14) забезпечення оснащення реєстратур медичних закладів міста обладнанням для впровадження електронного запису до лікарів;

15) забезпечення проведення капітального ремонту приміщень адмінбудівлі департаменту охорони здоров’я міської ради.

14) забезпечення реалізації проектів переможців за кошти Громадського бюджету м.Запоріжжя;

6. Координація та контроль за ходом виконання програми

Департамент охорони здоров’я міської ради, як головний розпорядник бюджетних коштів та виконавці програми мають забезпечити виконання запланованих програмою завдань та заходів і досягнення очікуваних показників.

Департамент охорони здоров'я міської ради проводить аналіз і комплексну оцінку результатів виконання завдань та заходів програми, оцінку ефективності та пропозиції щодо подальшого її виконання, цільового використання коштів і готує щорічні та в разі потреби проміжні звіти про хід виконання програми.

Для надання стоматологічної допомоги мешканцям Шевченківського району міста визначити виконавця, одержувача бюджетних коштів комунальне підприємство «Міська стоматологічна поліклініка №5».

Для забезпечення лікарськими засобами під час амбулаторного лікування осіб, що страждають на серцево-судинні захворювання, цукровий діабет ІІ типу, бронхіальну астму згідно державної програми реімбурсації "Доступні ліки" визначити головним розпорядником департамент охорони здоров'я міської ради, відповідальним виконавцем КЗОЗ"Студентська поліклініка".

Для забезпечення проведення капітальних ремонтів та реконструкції об’єктів галузі охорони здоров’я міста визначити виконавця, одержувача бюджетних коштів комунальне підприємство «Управління капітального будівництва» та медичні заклади.

Секретар міської ради Р.О. Пидорич